

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo v.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

Dominica. xi. post Trinitatis

Tertia est consideratio formidāde diuine potestatis.

Prima igitur 2c. Job. xij. Hō nat' de mu. bre. vi. tpe re. ml. mi. Miseria in qua viligatis. Eccl. x. Quid supbis terrar cinis. In qdā. Lū fer cū lim' cū res vilissima sum'. Un' supbim' in terrā terra redim'. Item miseria dubietat'. Eccl. ix. Nescit hō vtz amore vel odio dign' sit: s; oia nobis i futuz referunt incerta. Propterea etiā dicebat Job. ix. Eleubar oia opa mea sciens q non pceres delinquenti Et Greg. v. no.

Sepe iusticia nra ad examen diuine iusticie deducta iniusticia est & sordet i p'spectu districti iudicis qd fulget in ocul' opantis. Considera itaq; qm cert' es de commissis peccatis: sed incert' de venia. Considera vlt' terius q si sel' mortali peccasti: deū & oēs creaturā sibi fulentē offendisti: sō fm iusticia: panis te suffocare deberet: aq; sūmerge re & ignis incinere. Et ita de alijs itell' gendū est. fm hugo. Et fm Augu. Pccōr nō est dign' pane q vescit. Quid si centi es mortali peccasti: Itē est considerāda miseria nihilitat'. Gal. vj. Qui se exil. aliqd eē cū nihil sit ipe se seducit. et Esa. xl. Vēl gētes qsi nō sint sic sunt corā deo: & qsi nihil & inane reputate sunt ei Et sic dr Greg.

Dis creatura in qlibz instanti in nihilum decideret: nisi man' oipotēt' eā pseruaret in esse. **S**cda ē consideratio sue detestandae fallacitat'. fallacissima ei ē supbia q ad h' eleuat vt depmat. Aliqñ eim depmit rpa lit' deducēdo ad iopiā p' p'sumptionē diuitiaz in vestiment' & alijs Eccl. xij. Dom' q nimis locuples ē: annullabit superbia. Item cū supbi cupiūt se alijs pferre existimantes p hoc honore h're plerūq; confusionem inueniunt & ab alijs despiciunt sic ecōtra hūiles honorant. Aliqñ etiā depmit spūaliter qz spūalia bona (si que sunt) inficit & ad multa mala & vicia rucere facit. Un' quidā. Si tibi gfa: si sapia: forma qz det: sola supbia destruit oia. s. i inferno si comitet. Et Tob. iij. Supbia in tuo se su & in tuo anio nunq; dñari pmittas. Ab ipa eim sumpsit initū ois pditio. Qd prz in pctō luciferi & ade. Tandē etiā depmit eternali. Un' dr lucifero Esa. xliij. Detraeta est ad inferos supbia tua. **T**ertia est consideratio formidāde diuine p'tatis q temp

supbos deicit & hūiliat Ps. Deicisti eos vj alleuarent. et Eccl. x. Sedes ducū su/ pboz destruxit deus. Exēplū in pharao/ ne Exod. xij. In Nabuchodonosor Dan/ nielis. iij. balbasar Danielis. v. In amā Hester. vij. In holoferne Judith. xij. In chore: darhan: & abyro Au. xvj. In antio cho. ij. Bach. ix. In herode Act. xij. Cōsidera igit' o supbe oipotētā dei cui nihil resistere p't Jo iob. xv. Quid tumer' d' deū spūs. & Prouer. xvij. Qui altā facit domū suā qrit ruina.

Tertius ar. Aud. 2c. Cauete gne supbū sathanā imitemi. Si em sathanā imitami non potestis esse in gra chū: imo sathane critis sociandi in inferno. qz vt h' extra de sen. ex cōtea. c. quante p'sumptiois Quos par facin' coingnat sillis pena coimitat. Acc em p't amic' eē dei q diaboluz sequit. Nāv' dic lex liberi. ff. d' in offi. test. Qu' em inimic' meis ē: amic' me' nō ē. Nō em amicus regis ē: q cū ei' aduersario pugnat p' regem. Expone & applica: notādo illud Bern. Quē seq' mini miseri quē seq' mini. Nōne videt' sathanā qsi fulgur d' ce le radentem.

Dñica. xi. post Trinitatis
Sermo. v.

Omnis qui se 2c. Discite a me qz mit' sum & hūilis corde & inuent' requies aiab' v'is Dat. xj. Notabil' lectio nobis ē a dñi oposita vbi sut tria considerāda **P**rimū docēt' benignitas Disci. a me/ q' su de' v' i forma hūana vob loqns. **S**cōm ē doct' p'e p'itas. qz mi. sū & hu. c. **T**ertiu' ē discēt' vtilitas/ & iue. re. a. ve. **D**e pmo Heb. j. Multifarte mltisq; modis olim de' 2c. nouissime dieb' ist' locu/ curus est nobis in filio. De scdo Jo. xij. Exēplū dedi vob vt queādmōdū 2c. De tertio Aug. Inq'etū est cor nrm donec re q'scat in te. qd esse non p't sine māuerudine & humilitate. **O**mnis 2c.

Prim' arri. An hūilitas sit potissima virtutum: sic Humilitati deberur maximū p'miū: qz qui se hūiliat exaltabit.

Contra. Charitas p̄fert oib; p̄tutib; iu/

ta illō Col. ij. Sup oia charitatē hēte.

Rūdet Tho. ij. q. cxiij. Bonū hūa/

ne p̄tut; in ordine rōnis p̄sistit q̄ quidē ar/

tēdit p̄ncipalr respectu finis. Et p̄tutes

theologice (q̄ deū h̄nt p̄ obiecto vltimū fi/

nē) sunt potissime. Secundario autē attēdit

pur fm rōnez finis ordinant ea q̄ sūt ad fi/

nē. Et hec q̄dem ordinatio cēntralr p̄sistit

in ipa rōne ordinatō: participatiue at̄ i ap/

petitu p̄ rōnem ordinato: quā q̄dē ordina/

tionē vniuersaliter facit iusticia p̄sertiz le/

galis. Ordinatōi autē facit hoiez bñ subie/

ctū hūilitas vniuersalr q̄tū ad oia. Quē/

libet autē alia p̄tus q̄ntū ad aliquā sp̄eales

matiaz. Et iō p̄ p̄tutes theologicas z itel/

lectuales p̄tutes q̄ respiciūt ipam rōnem:

et p̄ iusticia p̄sertim legalē/potior ē ceterz

hūilitas. Ipi at̄ hūilitati p̄mittit sp̄cal ex/

altatio: nō q̄ ipa sola eā mereat s; q̄z p̄ ē

ppriū p̄tenere sublimitatē trena. Hec tho.

Pro fūd. Dis virt; ppriā h; excellētia

Quō. de arte. Est nulla nisi ardua virt;.

Et Arist. j. eth. Dis virt; ē laudabilis: s;

tn altera mag;. Querit q̄ An hūilitas zc.

Dic rñ. vt s. Post rñ. dicas. Dulci cē/

te laudāda ē hūilitas p̄ quā in eclū ascen/

dit; vnd p̄ supbia diabōl; descēdit: z p̄ quā

etiā ad nos z i nos dñs descēdere dignat

Aug;. Videte frēs magnū miraculū. Al/

tus est de; eleuas te z fugit a te: hūilitas

te z venit ad te. Arredite o p̄tiores supbi

et rebelles deo zc. Principiū certe exalta/

tiōis/hūilitas est. **F**igura. j. Re. ix. z. x.

Saul q̄rēs asinas: in regnū est exaltat;: q̄

supbiere est a deo detect;. Dauid pascēs

oues p̄ris suū regē est inuēt;. j. Re. xvj.

Expone zc. Ps. Excelsus dñs et hūmi/

lia respicit.

Secūdar. In p̄ce. zc. Nūc dīcēdū de

iductiōis ad hūilitatē q̄ sunt duo p̄ci/

pua. Primū est miseria deplorā de fragi/

litar;. Scdm est efficacīa desiderā de vti/

litar;. In h ser. dicendum de p̄mo. Ubi ē

consideranda triplex nostri miseria

Prima est miseria corp̄alis vilitat;.

Secda est miseria sp̄ualis q̄litar;.

Tertia est miseria totalis hūanitat̄is.

Prima est corp̄alis vilitat; q̄ patet ex ma/

teria pot̄is formatiōis: ex materia intero/

nis repletōis: et ex mat̄ia vlterioris reso/

lutōis. Ex vili em̄ materia corpus hois

est formatū plenū oi feditate: z tadē in pu/

tredinē resoluet z efficiet p̄miū esca. Vnd

inprobiade. Sperma pus: nūc sac; olens:

post p̄miū esca. In tumulo: p̄ q̄ dote sup/

bit hō. Et Job. xxv. Hō putredo z fil;

hois p̄mis. **S**ecda est miseria sp̄ual' q̄l/

tatis. Tū p̄pter deficiēdi p̄nitatē. Nam

ad sibilū veti plerūq; recidūam; Fragile

q̄dē est vitrū qd casu frangit. fragilitoz tē/

la aranee q̄ flatu rūp̄it. sed fragilissim; hō

q̄ solū vīu interimūt. Ben. vij. Proxi sunt

sensus hois in malū ab adolescētia. Tum

p̄pter p̄ficiēdi raritatē. In cui; figura s;

iq̄ isrl in spacio q̄draginta annoz vix q̄nq;

dietas in deserto p̄fecerūt: in vltimo anno

viciniōres existētes adhuc terre egypti q̄

terre p̄misādis. vt patet in li. Nūc. Jō dz

Job. vij. Fac; sū mibimetipsi q̄nis. s. ad

bonū opandū. Tum p̄pter star; dubietatē

Breg. Luncta de merit; n̄ris in futur; ser/

uant incerta vt certā vitā teneant; hūilita/

tē. Et Brego. xxv. mora. Sepe p̄tingit vt

q̄ vident stare hūano iudicio: iā in conspe/

ctu diuini iudicij iaceant. Et q̄ h corā hoiz

bus iacet: iā in cōspectu diuini iudicij p̄tē.

Et exemplificat de iuda z et; apostolatu.

et de latrone euāgelico in cruce. Et addu/

cit illō Apoca. ij. Tene qd habes: vt nes/

mo accipiat coronā tuā. Et. j. Co. i. x. Qui

se existimat stare videat ne cadat. **T**er/

tia est miseria totalis humanitat̄is: q̄ scz

spectat ad; orū hoiem ex ania z corpe cō/

positum. Cui; ingressus in mundū est fle/

bilis z dolorosus; p̄gressus debilis z labo/

riosus; egressus horribilis et timorosus.

Aug;. de spū z ania. Urgētes in hūc mū/

dū intram;: cum labore viuimus: cū timo/

re exaturi sumus. Sed parum est h̄mōi co/

gitare p̄ intellectū nisi z moueant affectuz

a d; p̄ceptū n̄ri. **H**e supradicte miserie attē/

te considerate: dant homi cōgnitiōez sui.

De qua Bern. Scio nemine absq; cōgnit/

tiōne sui saluari: de qua nimiz mater salu/

tis hūilitas orit. **E**xempluz de abraā

Ben. xvij. dicente. Loquar ad dñm meū

cum sim puluis z cinis. Itē in moyse q̄ res/

cusauit ppli ducatū Ero. iij. quousq; vicz

intellexit dñm iratum. Item in Dauid. j.

Reg. xxiij. qui dicebat. Quē p̄seq;: canē

mortuū z pulicē vniū. Item de Joane bap/

Domínica. XI. post Trinitatis

prista q̄ dicebat. Nō sū dign⁹ soluere cor/
rigiā calciamēti rē. Ecōtra angeli mali p/
pter defectū cognitiōis. i. p̄sideratiōis sui
ipsoꝝ sup̄bierūt. Hugo li. de aia. Sup̄bia
e celo nata est: sed velut imemor q̄ vlt̄ in/
de ceciderit: illuc postea redire nō potuit.

Tertio art. Aud. rē. Lauere ḡ a negli/
gentia p̄siderādi p̄uas miserias: ne
in rumā incidatis. Dicit. l. ff. Locati. l. Si
q̄s donā. §. j. Preuidere debet q̄s qd̄ cō/
tingere p̄t. Es. xxij. di. In noie. circa p̄n/
cipiū. Precauedū est futur⁹ picl̄s. Lauē/
te ne sit⁹ siles hōi q̄ in cacumie moꝝ exi/
stens nocte tenebrosa/ sedem figere putās
sup̄ solidū/ subito corruit. Expone r nota
q̄ secuz ē incedere p̄ terrā infimā. Greg⁹.
Sola est hūilitas q̄ cadere nō potest.

Sermo. vij. pro dñica. xj. post Trinit.

Omnis qui se
rē. Quāto magn⁹ es/ humilia
te in oib⁹: et corā deo inuenies
grām. Eccl. iij. Tria sunt ibi notanda.

Primū hūiliatiōis p̄itas. quanto ma/
gnus es humilia te.

Secūdu hūiliatiōis generalitas. in oī/
Lertū hūiliatiōis vtilitas. Et (bus.
coram deo inuenies grām.

De p̄mo Rom. xij. Nō alta sapiētes: s̄
humilib⁹ cōsentientes. De scdo. j. Pet. ij.
Subiecti estote oī hūane creature p̄p̄ de/
um. De tertio Jac. iij. Humilibus dat
grām. Saluatio Omnis rē.

Primo ar. An hō debeat se oib⁹ p̄ hu/
militatē subijcere: Nō. Hūilitas
p̄cipue p̄sistit in subiectiōe hoīs ad deum.
sed illud qd̄ debet deo nō est hōi exhiben
dū. Patet in oib⁹ lat̄ie actibus. Contra
Phil. ij. In hūilitate sup̄iores inuicē arbi
trātes. Rūdet Tho. ij. q. c. lxxij. In ho
mine duo p̄nt p̄siderari. s̄. Id qd̄ dei est. et
id qd̄ est hoīs. Hoīs autē est q̄cqd̄ p̄inet
ad defectū. sed dei est q̄cqd̄ ad p̄fectōez p/
rinet ad salutē: fm̄ illud Osee. xij. Perdi/
tio tua ex te israel: ex me t̄m̄ auxiliū tuum
Igit̄ q̄libet hō fm̄ id qd̄ suuz est debet se
cuilibet alij subijcere q̄ntū ad id qd̄ dei est
in ip̄o. Non aut̄ h̄ req̄rit hūilitas vt aliq̄s
qd̄ dei est in seip̄o subijciat ei qd̄ apparet

esse dei in altero. Nam illi q̄ dona dei par/
ticipant: cognoscūt ea se h̄re a deo: fm̄ illd̄
j. Loz. ij. Ut sciam⁹ q̄ a deo donata sunt
nob. Nec etiā req̄rit hūilitas vt aliq̄s id
qd̄ est suū s̄ seip̄o subijciat ei qd̄ ē homis
in p̄rio. Alio q̄n oporteret vt q̄libet repu/
taret se mag⁹ pctōrem quolibet alio: cū t̄m̄
ap̄ls absq̄ p̄iudicio hūilitat⁹ dicat Gal.
ij. Nos natura iudei r n̄ ex gētib⁹ peccato
res. Potest t̄m̄ aliq̄s reputare aliqd̄ boni
esse in p̄rio qd̄ ip̄e nō habet: vt aliqd̄ ma/
li in se esse qd̄ in alio nō est ex q̄ p̄t ei sub/
ijcere se p̄ hūilitatē. Ad illud aut̄ qd̄ obij
cit dicendū q̄ nō solū debem⁹ reuereri deū
in seip̄o: sed etiā id quod est dī reuereri de
bem⁹ in q̄libet: s̄ nō eodē modo reuerētie
quo reueremur deū. Hec Tho. Pro sū
damēto. Null⁹ si bñ p̄sideret se alijs p̄fer/
re debet: sed subijcere: cum oia in h̄ mūdo
sint variabilia r incerta p̄ futuro. Gal. in
alegā. Prob gl̄ia fallax impij. Prob q̄nta
patent ludibria fort⁹ hūane. Idē. Parcite
mortales anios extollere fastu. Collatis
optib⁹ asp̄nariq̄ minores. Parcite victo/
res: i grati viuere sūmo Victori vires sce
p̄trū diadema triūphos Diuitias dare q̄
potuit auferre valebit. Et Claudianus.
Aspiciat ne quis nimum sublata secūdis
Colla gerat. Nam sic d̄t Sene. ad Lucil.
Dari bonū qd̄ potuit auferri potest. Nē
mo ḡ in q̄licunq̄ statu sup̄bire sed magis
hūiliari d̄z. Sed q̄rif An p̄ hūilitatē rē.
Dic r̄n. vt s̄. Tandē dicas. Vera igit̄ est
hūilitas cū aliq̄s se reputat indigniorem:
minore: r vltiore oib⁹: r talis vult ab alijs
reputari. Bern. Hūilitas virtus est q̄ hō
vera sui cognitiōe sibi vilescit. Idē. Vere
humilis vult vltis reputari: nec hūilis p̄
dicari. Attendite o pctōres miseri qui cū
sitis mali vultis boni reputari rē. Quid
tandem ex ves̄ra reportabit⁹ superbia:
Terre p̄fusionem importabile. Figura
Gen. xj in filijs filioꝝ noe volentibus
edificare turrim que ad celos pertingeret
qui tandem p̄fusi sunt. Expone. Omnis
sup̄bia siḡtur p̄ turris babilonis: qm̄ oēs
sup̄bi tandem p̄fusionē inueniūt. Ps. Lō
fusi sunt: qm̄ deus spreuit eos.

Secundus articulus. In p̄ced. rē. In
hoc sermone dicendū de secūdo: qd̄
est efficacia desiderande vtilitatis. Est au